

1353
guy

ЧРЕЗ
Г-ЖА ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ

УВАЖАЕМА Г-ЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 83, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание внасяме предложения за изменение и допълнение в общия Законопроект за допълнение на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, вх. № 953-03-43/4. 06. 2019 г., както следва:

I. Да се създадат нови § 3 – 7:

§ 3. Създават се чл. 2г и 2д:

„Отговорност за дейност на разследващите органи и органите на съдебната власт за нарушения на Конвенцията

Чл. 2г. (1) Освен в случаите по чл. 2, ал. 1 и чл. 2б, държавата отговаря и за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушения на други права, защитени от Конвенцията, извършени от разследващите органи или органите на съдебната власт.

(2) Исковете по ал. 1 се разглеждат по реда на Гражданския процесуален кодекс.

Отговорност за дейност на администрацията за нарушения на Конвенцията

Чл. 2д. (1) Освен в случаите по чл. 1, държавата и общините отговарят и за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушения на права, защитени от Конвенцията, извършени от техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност.

(2) Исковете по ал. 1 се разглеждат по реда на Административнопроцесуалния кодекс, като местната подсъдност се определя по чл. 7, ал. 1.“

§ 4. В чл. 3 след думите „ал. 1“ се добавя „и чл. 2г, ал. 1“.

§ 5. В чл. 7 се правят следните изменения и допълнения:

1. Досегашният текст става ал. 1 и в нея думите „чл. 1, ал. 1 и чл. 2, ал. 1“ се заменят с „чл. 1, ал. 1, чл. 2, ал. 1, чл. 2г, ал. 1 и 2д, ал. 1“.

2. Създава се ал. 2:

„(2) Ако искът е предявен пред съд, който е и ответник по иска, съдът изпраща делото на най-близкия родово компетентен административен, районен или окръжен съд.“

§ 6. В чл. 8 думите „чл. 2а и чл. 2б, ал. 1“ се заменят с „чл. 2а, чл. 2б, ал. 1, чл. 2г, ал. 1 и 2д, ал. 1“.

§ 7. В чл. 9 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 след думите „чл. 1, ал. 1“ се добавя „и чл. 2д, ал. 1“.

2. В ал. 2 думите „чл. 2а и чл. 2б, ал. 1“ се заменят с „чл. 2а, чл. 2б, ал. 1 и чл. 2г, ал. 1“.

Мотиви:

Предлаганите промени целят да установят ефективен инструмент, който да гарантира закрила на хората от вреди, причинени от нарушения на техни права, защитени от Конвенцията. Промените са в две посоки.

На първо място, с тях се въвеждат правни основания за търсене на обезщетение на вреди, причинени от държавата чрез нейните разследващи органи и органите на съдебната власт за нарушения на всички права, защитени от Конвенцията, а не само на правата по чл. 5 и 6 от нея.

Заедно с това, експлицитно се установява правно основание за отговорност на държавата и общините за вреди, причинени на граждани и на юридически лица от нарушения на права, защитени от Конвенцията, когато са извършени от техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. Смятаме, че това ще спомогне за преодоляване на противоречието, съществуващо при прилагането на нормата на чл. 1, в случаите, когато вредите са причинени най-вече от полицейски органи. Този проблем е установен от ЕСПЧ напр. по делото *Гуцанови срещу България от 2013 г.*, както и по делото *Димова-Иванова и Иванов срещу България от 2018 г.*, който в тази връзка приема, че по конкретните дела е налице нарушение на чл. 13 от Конвенцията.

Предлагаме и нова разпоредба – чл. 7, ал. 2, която да внесе яснота в хипотезата, при която искът е предявен пред съд, който е и ответник по него. Предвижда се в тези случаи, съдът да изпрати делото на най-близкия родово компетентен административен, районен или окръжен съд. Конкретен повод за предложената промяна е решението на ЕСПЧ от 5 април 2018 г. по делото *Боян Господинов срещу България*, с което Съдът приема, че има нарушение на чл. 6, т. 1 от Конвенцията, изразяващо се в неспазване от страна на българския съд, в случая Окръжния съд в Стара Загора, на изискването за обективна безпристрастност на същия. Възприети са доводите на жалбоподателя, че второто

наказателно дело, по което е бил подсъдим, не е било разгледано от безпристрастен съд, тъй като участниците в състава са принадлежали към съд, който по същото време е бил ответник по заведеното от него гражданско дело за вреди по ЗОДОВ поради прекомерната продължителност на наказателното производство по първото наказателно дело. Считаме, с внесеното допълнение на чл. 7 се създават гаранции за недопускане на друго нарушение на чл. 6, т. 1 от Конвенцията в този му аспект, като заедно с това се отстраняват и всякакви съмнения в безпристрастността на българските магистрати в подобни случаи.

II.В заключителните разпоредби се създава нов § 5:

§ 5.В Закона за административните нарушения и наказания (обн. ДВ, ...) в чл. 63 се създава ал. 3:

„(3) В случаите по ал. 1, районният, съответно административният съд може да присъждаразноските по производството и възнаграждението за един адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв, а ако другата страна е имала такъв – минималното възнаграждение за един адвокат, определено съгласно наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата.“

Мотиви:

С предлаганата промяна се цели да се преодолее проблемът, породен от съществуващата сега невъзможност в производствата по ЗАНН да се присъждат разноски. Този проблем нееднократно е изтъкван от адвокати, съдии, включително от председателя на ВАС в ежегодните доклади заприлаганетоназаконата и задействиетанаадминистративнитесъдилища. Въпросът е бил предмет и на тълкувателната дейност на Върховния административен и Върховния касационен съд.

Липсата на възможност да се присъждат разноски в производствата по ЗАНН, особено в случаите на отмяна на наказателното постановление, възпрепятства спечелилата делото страна да възстанови направените от нея разходи във връзка с производството, включително тези за адвокатско възнаграждение. Единственото средство за възстановяването им е те да се търсят в друго, ново производство по реда на ЗОДОВ. Това обаче коства допълнителни усилия, време, нови разходи и натоварване на административните съдилища, при това по дела с предизвестен край.

С предложената промяна се създава възможност и в първоинстанционното, и в касационното производство по ЗАНН да се присъждат разноски, включително за възнаграждение на адвокат, ако подателят на жалбата е имал такъв. В тази връзка се прави разграничение, като се предвижда когато спечелилата страна е органът, издал наказателното постановление, освен разноските по производството да се присъждаи минималното възнаграждение за един адвокат, определено съгласно наредбата по чл. 36, ал. 2 от Закона за адвокатурата, ако е използван такъв.

Считаме, че с предложеното допълнение се преодоляват посочените по-горе проблеми, и най-вече се спестяват процесуално време, усилия и средства и на гражданите, и на администрацията.

ВНОСИТЕЛИ: